

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci žalobkyně: **Ja. P.**, , zast. opatrovníkem J. P., bytem tamtéž, právně zast. Mgr. Ing. Petrem Konečným, advokátem, se sídlem Olomouc, Na Střelnici 39, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Praha 5, Křížová 25, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 10. 2006, č. j. 19 Cad 47/2006 - 52,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojí proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) ze dne 3. 10. 2006, č. j. 19 Cad 47/2006 – 52, (dále jen „napadený rozsudek“), jímž krajský soud zamítl její žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 8. 2005, č. X, kterým žalovaná stěžovatelce přiznala ode dne 18. 6. 2004 invalidní důchod zvýšený pro převážnou bezmocnost podle ustanovení § 70 odst. 1 písm. b) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tímto rozhodnutím žalovaná rozhodla opětovně poté, co její dřívější rozhodnutí ze dne 29. 7. 2004 bylo zrušeno krajským soudem pro nepřezkoumatelnost (rozsudkem ze dne 28. 6. 2005, sp. zn. 43 Cad 93/2004).

V žalobě podané proti rozhodnutí žalované uvedla vyslovila nesouhlas s přiznáním zvýšení důchodu pro převážnou bezmocnost podle ustanovení § 70 zákona č. 100/1988 Sb. a § 2 odst. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., neboť se domnívá, že jí náleželo zvýšení důchodu pro úplnou bezmocnost dle § 2 odst. 3 citované vyhlášky. Stěžovatelka zejména uvedla, že její nepříznivý zdravotní stav je následkem dopravní nehody, kdy byla na přechodu

pro chodce sražena automobilem. Došlo k poškození mozku, jehož následkem není schopna sama žádné činnosti, její stav vyžaduje neustálý dohled a asistenci i při běžných životních úkonech, jako je oblékání, strava či hygiena. Stěžovatelka nepoznává dle svého tvrzení své známé a příbuzné. Z těchto důvodů stěžovatelka navrhl, aby krajský soud rozhodnutí žalované zrušil.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Přitom vyšel ze skutečnosti, že žalovaná rozhodnutím ze dne 4. 8. 2005 přiznala žalobkyni od 6. 8. 2004 plný invalidní důchod podle ustanovení § 39 odst. 1 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb. ve výši 6477 Kč měsíčně a zvýšení důchodu pro převážnou bezmocnost podle ustanovení § 70 odst. 1 písm. b) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů ve výši 928 Kč měsíčně s odůvodněním, že tak činí podle posudku lékaře OSSZ v Olomouci ze dne 25. 6. 2004. Krajský soud nařídil vyhotovit posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Ostravě (dále jen „PK MPSV v Ostravě“), která dne 8. 9. 2006 posoudila zdravotní stav žalobkyně podle zdravotní dokumentace vyžádané od praktické lékařky MUDr. K., znaleckého posudku MUDr. M. T., CSc. ze dne 13. 1. 2005 a vlastních poznatků získaných při návštěvě stěžovatelky členy posudkové komise v domácnosti dne 30. 8. 2006. Tento posudek uvádí, že při návštěvě členů posudkové komise v bytě posuzované bylo zjištěno, že posuzovaná byla oblečena v domácím oděvu, seděla na gauči, byla schopna se postavit a přecházet po bytě s napadáním vpravo. Stěžovatelka byla schopna použít WC bez pomoci, avšak s dohledem na hygienu. Ruce a obličej si byla schopna pod dohledem umýt. Potřebovala pomoc při koupeli, stříhání nehtů, česání i oblékání. Byla schopna se najíst a napít sama. Stav stěžovatelky vyžadoval trvalý dohled jiné osoby, neboť chování bylo dosti nepředvídatelné. Přetrvává u ní těžká porucha řeči. Posudková komise došla k závěru, že ke dni 4. 8. 2005 se nadále jedná o převážnou bezmocnost vzhledem k tomu, že kromě dlouhodobé pomoci jiné osoby při některých nezbytných životních úkonech (mytí, česání, oblékání), potřebuje soustavný dohled jiné osoby při hlavních životních úkonech. O úplnou bezmocnost se podle citovaného posudku nejedná, neboť není trvale odkázána na pomoc jiné osoby při všech životních úkonech. Krajský soud dále uvedl mezi důkazním materiálem také závěry posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Olomouci (dále jen „OSSZ v Olomouci“) ze dne 25. 6. 2004, v němž bylo mj. uvedeno, že pacientka nekomunikuje a zvyšuje se u ní flekční spasticita PHK. Podle tohoto posudku byla její chůze samostatná, ale byla narušena stabilita, hlavně v terénu a na schodech, kde pro ni bylo třeba doprovodu. Dle CT mozku stěžovatelka trpěla značnou atrofií levé hemisféry s dilatací levé komory, což způsobuje její neklid a značné komunikační potíže. Stěžovatelka podle posudku OSSZ v Olomouci potřebovala pomoc při mytí, oblékání i jídle. Kromě toho byla postižena i co do řečové schopnosti. V posudkovém závěru tohoto posudku byla stěžovatelka uznána převážně bezmocnou, a to ode dne 18. 6. 2004. Krajský soud mezi ostatními důkazy vážil i výsledek provedeného vyšetření stěžovatelky ze dne 3. 6. 2004, z něhož vyplývá, že se stěžovatelka nebyla schopna obléci, brát samostatně a spolehlivě předepsané léky, ani zřetelně mluvit a rozumět hovorové řeči, naproti tomu byla schopna učinit několik kroků a sama jíst a pít. Dle názoru krajského soudu nebylo prokázáno, že by žalobkyně ke dni vydání přezkoumávaného rozhodnutí, tj. ke dni 4. 8. 2005 zcela pozbyla schopnost sebeobsluhy, potřebovala soustavné ošetřování a byla odkázána trvale na pomoc jiné osoby při všech životních úkonech.

Zjištěný skutkový stav krajský soud právně posoudil podle ustanovení § 2 vyhl. č. 284/1995 Sb., které definuje jednotlivé stupně bezmocnosti. Podle tohoto ustanovení je částečně bezmocná fyzická osoba, která potřebuje dlouhodobě pomoc jiné osoby při některých nezbytných životních úkonech, např. při mytí, česání a oblékání. Za částečně

bezmocnou se vždy považuje osoba prakticky nevidomá. Převážně bezmocná je osoba, která potřebuje kromě pomoci shora uvedené pravidelnou pomoc, popř. soustavný dohled jiné osoby při hlavních životních úkonech, např. při chůzi a při výkonu fyziologické potřeby. Za převážně bezmocnou se vždy považuje osoba úplně nevidomá. Úplně bezmocná je osoba, která zcela pozbyla schopnost sebeobsluhy, potřebuje soustavné ošetřování a je odkázána trvale na pomoc jiné osoby při všech životních úkonech.

Krajský soud vyhodnotil závěry posudku PK MPSV v Ostravě jako přesvědčivé a úplné. Zdravotní stav žalobkyně byl hodnocen posudkovou komisí ve složení posudkový lékař a lékař odborný — ortoped na základě prostudování zdravotní dokumentace žalobkyně a po vlastním přešetření žalobkyně při návštěvě členů komise v bytě žalobkyně 30. 8. 2006. Z posudku PK MPSV v Ostravě vyplynulo, že žalobkyně k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí byla schopna bez pomoci druhé osoby, byť s potížemi, vykonávat některé nezbytné životní úkony a potřebovala dlouhodobě pomoc jiné osoby při některých nezbytných životních úkonech. Nešlo o osobu úplně nevidomou. Žalobkyně byla ke dni 4. 8. 2005 nadále převážně bezmocná. Krajský soud shledal, že zjištění posudkové komise je ve shodě se zjištěním ve správním řízení posudkovým lékařem na základě nálezů praktického lékaře MUDr. K. Jestliže tedy podle přesvědčivě odůvodněných posudkových závěrů PK MPSV v Ostravě byla žalobkyně k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí schopna, byť s obtížemi, zvládnout některé hlavní životní úkony, nebyla osobou úplně nevidomou, je zřejmé, že nesplňovala podmínky úplné bezmocnosti ve smyslu výše citovaného ustanovení § 2 odst. 3 vyhl.č. 284/1995 Sb., ale splňovala jen podmínky převážné bezmocnosti. Pokud žalobkyně nepozbyla zcela schopnosti sebeobsluhy a nepotřebovala nepřetržité ošetřování (odpovídající prakticky péči zdravotní sestry při nemocničním pobytu), nešlo u ní o úplnou bezmocnost podle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb. K námitce stěžovatelky směřující k nevhodnosti posudku PK MPSV v Ostravě pro účely soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované soud uvedl, že Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“) posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona ČNR č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). Sama skutečnost, že posudková komise je orgánem MPSV, není důvodem k pochybnostem o objektivitě jejích závěrů; ta má být garantována složením posudkových komisí předepsaným § 3 odst. 1 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, podle níž jsou členy posudkových komisí nejen posudkoví lékaři a tajemníci z řad pracovníků Ministerstva práce a sociálních věcí, ale i odborní lékaři jednotlivých klinických oborů, tedy osoby odlišné od pracovníků Ministerstva práce a sociálních věcí.

K návrhu stěžovatelky na připuštění důkazu znaleckým posudkem krajský soud uvedl, že znalecký posudek k určení stupně bezmocnosti je na místě, pokud by o správnosti či úplnosti posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky (§ 3 vyhlášky č. 182/1991 Sb.) byly pochybnosti a pokud by současně znalecký posudek mohl tyto pochybnosti odstranit. Tato situace však nenastala v daném případě, když posudek PK MPSV ČR je v souladu s posudkem lékaře OSSZ a lékařským nálezem pro zjištění bezmocnosti ze dne 3. 6. 2004, který vyhotovila lékařka MUDr. K. Na základě uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl.

Stěžovatelka podala proti napadenému rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž brojí proti tomuto rozsudku z důvodu jeho nezákonnosti spočívající v nesprávném

posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) Stěžovatelka má za to, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s tvrzenými skutečnostmi, neboť je s ohledem na značné poškození mozku zcela nesamostatnou osobou, bez pokynu jiné osoby není schopna sama žádné činnosti. Stěžovatelka podle svého tvrzení nebyla ke dni 29. 7. 2004 schopna cokoliv sama provést. Její manžel ji učil všechny základní úkony od počátku (uchopit jídlo, příbor, sklenici, oblékat se, jít na toaletu apod.). Podle názoru stěžovatelky měl o její bezmocnosti rozhodnout soud ve vztahu k době prvního rozhodování (tj. ke dni 29. 7. 2004), neboť pokud první rozhodnutí žalované bylo soudem zrušeno a nově bylo dne 4. 8. 2005 rozhodováno o přiznání důchodu od 18. 6. 2004, mělo tedy od této doby být rozhodováno o míře bezmocnosti a k tomuto datu posuzován zdravotní stav. Hlavní důvod pro zrušení napadeného rozsudku spatřuje stěžovatelka v tom, že krajský soud nedostatečně zjistil skutkový stav potřebný pro posouzení správnosti a zákonnosti rozhodnutí žalované, když zamítl navrhovaný důkaz znaleckým posudkem z oboru psychologie a psychiatrie. Podle názoru stěžovatelky provedeným dokazováním nebyly odstraněny pochybnosti ohledně stupně bezmocnosti stěžovatelky. Na základě těchto důvodů požadovala stěžovatelka o zrušení napadeného rozsudku.

Žalovaná ke kasační stížnosti zaslala vyjádření, v němž uvedla, že posouzení bezmocnosti stěžovatelky je odbornou otázkou, jejíž posouzení přísluší lékařské posudkové komisi. Z toho důvodu se k této otázce žalovaná nemohla blíže vyjádřit.

Ze soudního spisu a správního spisu zjistil Nejvyšší správní soud skutečnosti:

Na základě rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 31. 1. 2005, č. j. 39 Nc 1525/2004 – 48, byla stěžovatelka zbavena způsobilosti k právním úkonům. Tentýž soud pak usnesením ze dne 18. 4. 2005, č. j. 39 Nc 1525/2004 - 58, ustanovil jejím opatrovníkem jejího manžela J. P.

Dne 21. 5. 2004 stěžovatelka požádala o přiznání plného invalidního důchodu. Z posudku OSSZ v Olomouci vyplývá, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky se stal těžký organický psychosyndrom s defektem kognitivních funkcí, především alterací řeči. Podle diagnózy zdravotního stavu stěžovatelky se zvyšovala flekční spasticita pravé horní končetiny, byla narušena stabilita chůze. Chování stěžovatelky bylo hodnoceno jako neklidné, stěžovatelka musela být myta a oblékána, zvládla se sama najíst. Postižení kognitivních funkcí mělo středně těžký charakter s postižením řečové složky. Stěžovatelka je odkázána na pomoc druhé osoby při komunikaci s okolím a kontrole základních vitálních aktivit. Stěžovatelka byla uznána jako plně invalidní s poklesem schopnosti soustavné výdělečné činnosti ve výši o 70 %. Žalovaná přiznala rozhodnutím ze dne 29. 7. 2004 stěžovatelce plný invalidní důchod, do jehož výše zahrnula i zvýšení pro převážnou bezmocnost ve výši 928 Kč měsíčně. Na základě žaloby podané stěžovatelkou toto rozhodnutí žalované krajský soud zrušil pro nepřezkoumatelnost rozsudkem ze dne 28. 6. 2005, sp. zn. 43 Cad 93/2004, přičemž zavázal žalovanou k přezkoumatelnému odůvodnění přiznání zvýšení důchodu pro převážnou bezmocnost. Žalovaná poté ve věci rozhodla znovu rozhodnutím ze dne 4. 8. 2005, č. X, v němž kromě odůvodnění přiznání plného invalidního důchodu uvedla, že zvýšení důchodu pro převážnou bezmocnost podle ustanovení § 70 odst. 1 písm. b) zákona č. 100/1988 Sb. podle posudku OSSZ v Olomouci ze dne 25. 6. 2004 ode dne 18. 6. 2004 činí 928 Kč měsíčně.

Krajský soud požádal PK MPSV v Ostravě o vyhotovení posudku o zdravotním stavu a schopnostech sebeobsluhy stěžovatelky z pohledu zařazení do stupně bezmocnosti. Posudek PK MPSV v Ostravě ze dne 8. 9. 2006 vycházel z podkladové spisové dokumentace a zprávy posudkové lékařky MUDr. M. K., která navštívila stěžovatelku dne 30. 8. 2006 v její domácnosti. Při této návštěvě bylo zjištěno, že posuzovaná je schopna se postavit a přecházet po bytě s napadáním vpravo, sama se postaví, výzvám rozumí. Pod dohledem byla schopna si umýt ruce, při koupeli a dalších úkonech osobní hygieny potřebovala pomoc, rovněž tak i při oblékání. Stravu a nápoje si byla schopna požit sama. Duševní postižení bylo shledáno jako závažné, stěžovatelka vyžadovala trvalý dohled jiné osoby, neboť její chování bylo dosti nepředvídatelné. Přetrvávala rovněž těžká porucha řeči. PK MPSV v Ostravě v posudkovém zhodnocení rovněž uvedla, že stěžovatelce byly s účinností od 18. 6. 2004 přiznány mimořádné výhody III. stupně a dále byla posouzena OSSZ v Olomouci podle ustanovení písm. h) přílohy č. 5 vyhlášky MPSV č. 182/1991 Sb. pro účely přiznání dávky sociální péče – příspěvku na zakoupení motorového vozidla.

Při jednání krajského soudu nařízeném na 3. 10. 2006 provedl krajský soud důkaz výše rekapitulovaným posudkem PK MPSV v Ostravě ze dne 8. 9. 2006 a dále záznamem o jednání posudkového lékaře OSSZ v Olomouci ze dne 25. 6. 2004 a lékařským nálezem pro zjištění bezmocnosti ze dne 3. 6. 2004. Právní zástupce stěžovatelky při tomto jednání navrhl, zda by nebylo vhodné „*v rámci objektivitě posouzení požádat o vypracování posudku nějaký ústav tak, aby objektivně byly zjištěny schopnosti sebeobsluhy stěžovatelky.*“ Přitom právní zástupce stěžovatelky zpochybnil věrohodnost posudku PK MPSV, když uvedl, že stěžovatelka je sice schopna uvedené úkony zvládnout, nicméně pouze pod stálým dohledem. Posudek PK MPSV v Ostravě označil za neobjektivní, neboť zde existuje vztah mezi posudkovou komisí a MPSV. Závěrem navrhl zrušení napadeného rozhodnutí žalované pouze v rozsahu zvýšení důchodu pro převážnou bezmocnost, nikoliv však v části rozhodnutí, kterým se stěžovatelce přiznal plný invalidní důchod.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlédnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítala explicitně pouze důvod vymezený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost rozsudku krajského soudu spočívající v nesprávném právním posouzení věci. Dále v kasační stížnosti namítala, že krajský soud nedostatečně zjistil skutkový stav potřebný pro posouzení správnosti a zákonnosti rozhodnutí žalované, když zamítl navrhovaný důkaz znaleckým posudkem bezmocnosti stěžovatelky, a to zejména z oboru psychologie a psychiatrie, což považuje za hlavní důvod pro zrušení napadeného rozsudku. Tuto námitku lze podle Nejvyššího správního soudu podřadit pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy pod situaci, kdy má být napadený rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro jinou vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. V rozsahu těchto namítaných vad přezkoumal Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu.

K namítané nezákonnosti rozsudku krajského soudu Nejvyšší správní soud především obecně poznamenává, že nesprávné posouzení právní otázky může spočívat buď v tom, že soud při svém rozhodování aplikoval na posuzovanou věc jiný právní předpis, než měl správně použít, a pro toto pochybení je výrok soudu v rozporu s příslušným ustanovením toho kterého právního předpisu, nebo v tom, že soudem byl sice aplikován správný právní předpis, avšak nebyl správně vyložen. O nesprávné posouzení právní otázky může jít také tehdy, pokud by byl vyvozen nesprávný právní závěr z jinak správně zjištěného skutkového stavu věci, nebo je sice učiněn správný právní závěr, ale v odůvodnění rozhodnutí je nesprávně prezentován. V posuzované věci Nejvyšší správní soud neshledal v postupu krajského soudu ani jednu z uvedených variant nezákonnosti.

Krajský soud aplikoval na posuzovanou věc správný právní předpis, tj. zákon č. 100/1988 Sb. a prováděcí vyhlášku MPSV č. 284/1995 Sb. Ustanovení § 2 této vyhlášky obsahuje definice stupňů bezmocnosti. V odst. 2 tohoto ustanovení je definována bezmocnost převážná následovně: „*Převážně bezmocná je osoba, která potřebuje kromě pomoci uvedené v odstavci 1 pravidelnou pomoc, popřípadě soustavný dohled jiné osoby při hlavních životních úkonech, například při chůzi a při výkonu fyziologické potřeby. Za převážně bezmocnou se vždy považuje osoba úplně nevidomá.*“ V odst. 3 téhož ustanovení je definována bezmocnost úplná: „*Úplně bezmocná je osoba, která zcela pozbyla schopnost sebeobsluhy, potřebuje soustavné ošetřování a je odkázána trvale na pomoc jiné osoby při všech životních úkonech.*“ Zdravotní stav stěžovatelky po polytraumatu způsobeném dopravní nehodou byl zjištěn několika nálezy odborných lékařů, z nichž čerpala i OSSZ v Olomouci a PK MPSV v Ostravě při posuzování míry bezmocnosti stěžovatelky pro účely správního a soudního rozhodování o zvýšení důchodu pro bezmocnost. Těmito důkazními prostředky bylo jak ve správním řízení před žalovanou, tak i v soudním řízení o žalobě prokázáno a postaveno najisto, že stěžovatelka potřebuje pravidelnou pomoc a soustavný dohled při hlavních životních úkonech (tj. zejména oblékání, jídlo, pití, chůze, výkonu fyziologické potřeby atd.). Nejvyšší správní soud konstatuje, že listinné důkazy prokazující zdravotní stav žalované jsou spolu ve vzájemném souladu a vypovídají o tom, že stěžovatelka naplňuje pojmové znaky převážné bezmocnosti tak, jak jsou vymezeny v ustanovení § 2 odst. 2 citované vyhlášky. Pro naplnění pojmových znaků úplné bezmocnosti by stěžovatelka musela být natolik nesoběstačná, že by bez pomoci jiné osoby nedokázala uvedené životní úkony zvládnout vůbec, tj. nebyla by schopna samostatné chůze, výkonu fyziologické potřeby ani samostatného požívání potravy, a navíc by potřebovala pomoc i při všech dalších nevyjmenovaných životních úkonech. Tuto míru nesoběstačnosti splňují především osoby úplně nepohyblivé, upoutané trvale na lůžko či na invalidní vozík. Takový stupeň bezmocnosti však u stěžovatelky shledán nebyl, stěžovatelka je schopna uvedené životní úkony pod dohledem a s pomocí blízké osoby provést sama. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že krajský soud posoudil zjištěný skutkový stav správně a jeho právní hodnocení zdravotního stavu stěžovatelky bylo provedeno plně v souladu s právem.

Ani druhá námitka stěžovatelky není podle názoru Nejvyššího správního soudu oprávněná. Ustanovení § 52 odst. 1 s. ř. s. uvádí, že soud rozhodne, které z navržených důkazů provede, a může provést i důkazy jiné. Toto obecné pravidlo je pro řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu konkretizováno v ustanovení § 77 odst. 2 s. ř. s., které upravuje zásadu volného hodnocení důkazů, když říká, že v rámci dokazování může soud zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem, neupraví-li zvláštní zákon rozsah a způsob dokazování jinak. Podle ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, posuzuje MPSV zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního

ve věcech důchodového pojištění. Za tímto účelem zřizuje MPSV své posudkové komise. Jak Nejvyšší správní soud již dříve vícekrát judikoval, s posudkem posudkové komise MPSV může soud nakládat jako s důkazem stěžejním za předpokladu, že tento posudek splňuje požadavky přesvědčivosti, úplnosti a objektivit (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003 – 50; www.nssoud.cz). Je ustáleným právním názorem Nejvyššího správního soudu, že ve věcech týkajících se posouzení invalidity posudkovými komisemi MPSV soud není povinen provádět další důkazy, je-li z posudku PK MPSV zřejmý zdravotní stav a jeho ohodnocení vzhledem k podmínkám invalidity, případně míry bezmocnosti posuzovaného účastníka řízení. Případné další důkazy (příbrání znalce z příslušného oboru medicíny) jsou zapotřebí pouze tehdy, nesplňuje-li posudek požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003 - 48, dále rozsudek ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003 - 50; viz www.nssoud.cz). Krajský soud provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 8. 9. 2006, přičemž neshledal, že by tento posudek byl nepřesvědčivý či neúplný, popřípadě, že by byl v rozporu s lékařskou dokumentací stěžovatelky. Krajský soud tedy evidentně neměl o skutkovém stavu (zdravotním stavu stěžovatelky) důvodných pochybností. Proto vnímal tento posudek jako důkaz stěžejní, který za uvedených podmínek je schopen sám o sobě potvrdit či zpochybnit hodnověrnost ostatních listinných důkazů, tedy lékařské dokumentace stěžovatelky a posudku OSSZ v Olomouci. Z těchto důvodů nevyhověl návrhu právního zástupce stěžovatelky na připuštění důkazu odborným posudkem z oboru psychiatrie a psychologie. Nejvyšší správní soud považuje i v tomto ohledu postup krajského soudu za správný, neboť posudek PK MPSV v Ostravě ze dne 8. 9. 2006 byl skutečně vyhotoven v souladu s uvedenými podmínkami, a mohl proto splnit úlohu stěžejního důkazu v řízení před soudem. Krajský soud své rozhodnutí nepřipustit navrhovaný důkaz znaleckým posudkem v napadeném rozsudku navíc dostatečně odůvodnil, rovněž tak přesvědčivě vyvrátil i námitku stěžovatelky směřující k nevěrohodnosti posudku PK MPSV v Ostravě z důvodu organizačních vztahů PK MPSV v Ostravě a MPSV jako takového.

Závěrem považuje Nejvyšší správní soud za nutné poznamenat k námitce stěžovatelky, že krajský soud měl rozhodovat podle zdravotního stavu stěžovatelky k datu vydání prvního rozhodnutí žalované, že takto postupováno bylo. Krajský soud prováděl dokazování lékařskými zprávami založenými v lékařské dokumentaci, původním posudkem OSSZ v Olomouci ze dne 25. 6. 2004 a konečně stěžejním důkazem – posudkem PK MPSV v Ostravě ze dne 8. 9. 2006. Kromě posudku PK MPSV v Ostravě všechny tyto důkazy vycházely ze zdravotního stavu stěžovatelky v době vydání prvního rozhodnutí žalované a osvědčovaly zdravotní stav stěžovatelky k datu 18. 6. 2004, od něhož byl stěžovatelce přiznán invalidní důchod. Posudek PK MPSV v Ostravě byl založen rovněž na těchto listinných důkazech, a kromě toho také na lékařské prohlídce stěžovatelky posudkovou lékařkou v její domácnosti dne 30. 8. 2006. Tato prohlídka však přinesla v zásadě stejné závěry jako zmíněné listinné důkazy a nedošlo tak k žádnému rozporu mezi důkazním materiálem hodnoceným krajským soudem. Ostatně, takový rozpor stěžovatelka ani v kasační stížnosti nenamítala.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto nemá

právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly, žalovanému správnímu orgánu právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nenáleží (§ 60 odst. 1 a 2 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. září 2007

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu